

REFERAT Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget d. 28-05-2024

Mødedato Tirsdag d. 28. maj 2024 kl. 16:00

Mødested Antonette Braarvig

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	13
Godkjenning av innkalling til møtet 28.05.2024.....	14
Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg.....	16
Møteplan høsten 2024.....	22
Delegerte saker.....	24
Meldingssaker.....	25
Referatsaker.....	26

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Møteinnkalling Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget 28.05.2024

Kristiansand, 27.05.2024

MØTEINNKALLING TIL UNGDOMMENS BYSTYRE - ARBEIDSUTVALGET

Dato: 28.05.2024 kl. 16.00

Sted: Antonette Braarvig

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til Ole Martin Kyllø
Ole.Martin.Kyllø@kristiansand.kommune.no

SAKSKART			Side
31/24	2023027810-101	Godkjenning av innkalling til møtet 28.05.24.	2
32/24	2020079318-8	Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg	3
33/24	2023027810-102	Møteplan høsten 24	9

Henriette Klemo-Hjemdal
Leder i utvalg
(sign.)

Behandling av utvalgssak

31/24 Godkjenning av innkalling til møtet 28.05.24.

Arkivsak-dok. 2023027810-101

Arkivkode. 033

Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	28.05.2024	31/24

Forslag til vedtak

[Innkallingen til møtet 28.05.24. er godkjent](#)

32/24 Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg

Arkivsak-dok. 2020079318-8

Arkivkode. 610

Saksbehandler Ole Jacob Rynning-Tønnesen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre 2023-2024		
2 Kommunalutvalget	14.05.2024	37/24
3 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	28.05.2024	32/24
4 Bystyret	19.06.2024	

KOMMUNALUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 14.05.2024 SAK 37/24

Kommunalutvalgets innstilling:

Kristiansand kommune kan benytte kameraovervåking som forebyggende tiltak mot hæververk på sine oppvekstbygg, og andre kommunale formålsbygg, forutsatt at forhold rundt GDPR er tilstrekkelig utredet.

Personvernkonsekvenser, risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.
(Enst.)

Administrasjonen bes tilse at saken legges fram for Ungdommens bystyre før saken settes opp til endelig behandling i bystyret.
(Enst.)

Forslag:

AP fremmet følgende forslag:

«Administrasjonen bes tilse at saken legges fram for Ungdommens bystyre før saken settes opp til endelig behandling i bystyret.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

AP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

16.05.2024

Saksfremlegg

Kristiansand kommune kan benytte kameraovervåking som forebyggende tiltak mot hæververk på sine oppvekstbygg, og andre kommunale formålsbygg, forutsatt at forhold

rundt GDPR er tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Sammendrag

Bystyrets vedtak fra 09.06.2021 sak 160/21:

Kristiansand kommune kan benytte videoovervåking som forebyggende tiltak mot hærverk på sine skolebygg. Overvåking av skolebyggene skal skje utenfor skolens ordinære åpningstid (59/12).

I de senere år har det ved noen skoler i Kristiansand dessverre vært flere tilfeller av brann og ruteknusing. Noen av disse brannene er mest sannsynlig påsatt og har medført store merkostnader for kommunen. Det samme er tilfelle for ruteknusing. Det antas at videoovervåking vil ha en forebyggende effekt mot slike hendelser.

På bakgrunn av dette har eiendom, som et prøveprosjekt, etablert kameraovervåking på Grim og Hellemyr skoler for å få erfaring om kameraovervåking er et hensiktsmessig tiltak for å redusere omfanget av hærverk på våre kommunale bygg.

Tilbakemeldinger fra rektorene fra Grim og Hellemyr er at oppsetting av kamera har hatt positiv effekt mot hærverk, spesielt tagging og ruteknusing. Dette underbygges også av rapporter fra Securitas som viser at det er færre hendelser knyttet til hærverk enn før. Hendelser betegnet som hærverk har i perioden på Grim skole i perioden før og etter overvåkingskamera blitt redusert fra 30 hendelser til 8 hendelser. Tilsvarende tall fra Hellemyr skole for samme periode er fra 6 hendelser til 2 hendelser. Utgifter til glass i forbindelse med ruteknusing er redusert med 80 %. Det er ikke meldt om negative reaksjoner fra elever, ansatte eller foresatte etter at overvåkingskamera kom opp sommeren 2022.

Tilsvarende utfordringer som skolene opplever, ser vi også for enkelte kommunale barnehager. Det er ønskelig å kunne vurdere kameraovervåking på barnehager hvor dette er aktuelt.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyrets vedtak fra 09.06.2021 sak 160/21:

Kristiansand kommune kan benytte videoovervåking som forebyggende tiltak mot hærverk på sine skolebygg. Overvåking av skolebyggene skal skje utenfor skolens ordinære åpningstid (59/12).

Gjennom de senere år er det ved ulike skoler i Kristiansand dessverre vært flere tilfeller av brann og ruteknusing. Noen av disse brannene er mest sannsynlig påsatt og har medført store merkostnader for kommunen. Det samme er tilfelle for ruteknusing.

Det antas at videoovervåking vil ha en sterkt forebyggende effekt nettopp mot slike hendelser. Videoovervåking skal begrenses til de skoler der hærverk har vist seg å være et betydelig problem. Videre skal det ha vært utprøvd flere tiltak for å forebygge hærverk uten at det har hatt den ønskede effekten.

Forebyggende tiltak som er iverksatt på våre skoler omfatter bl.a.:

- Daglig vakthold med vekterrunder på alle skoler.

- Innbruddsalarm med alarmmottaksavtale på alle skoler der vektere rykker ut ved alarm.
- Der det er satt opp kjørebom på skoler blir disse låst ved slutten av skoledagen, og ferier. Dette har gitt en god effekt på uvettig kjøring på skoleområdet.
- Redusert muligheten til å kunne klatre opp på tak. Stiger er avlåst. Gittervegger er montert.
- Løse benker og annet som kan brukes til «klatrestativ» for å komme opp på tak blir enten fjernet eller boltet fast.
- Lysstyring utvendig. Her har vi aktivt prøvd å holde området både mørkt og fullt belyst på kveld, nattestid. Dette har ikke gitt nevneverdig målbar effekt
- Vaktelskap har i perioder også hatt hyppigere tilsyn til utsatte bygg i bydeler hvor aktiviteten har tatt seg opp.
- Det har også blitt tatt i bruk «foreldrevandring» på eget initiativ fra FAU og lignende.

Dersom ikke ovennevnte tiltak har tilstrekkelig effekt kan kameraovervåking, med bakgrunn i nødvendighetsprinsippet, brukes som tiltak. Det vil si at kameraovervåking må være nødvendig for å oppnå formålet. Hver lokasjon skal ha en egen vurdering av om kameraovervåking er nødvendig.

Kameraovervåking kan være et nødvendig tiltak når både pkt. 1 og pkt. 2 nedenfor er oppfylt:

1. Det foreligger et konkret og reelt problem av betydning ved det spesifikke bygget/området/ som det er ønskelig å overvåke og det konkrete problemet kan dokumenteres.
2. Det må alltid vurderes om problemet kan løses eller minimeres gjennom andre egnede, men mindre inngripende tiltak. Dersom andre tiltak som er mindre inngripende er egnet så kan det ikke fattes vedtak om kameraovervåking.

På bakgrunn av dette ble det iverksatt et prøveprosjekt med kameraovervåking på Grim og Hellemyr skoler. For å kunne evaluere tiltaket er det naturlig å legge til grunn en kost/nytte vurdering. Vurderingen tar utgangspunkt i oppnådd effekt etter at kamera ble installert sammenlignet med perioden før kamera ble installert. Eiendom kan ikke se bort fra at året 2021 ikke representerer et normalår pga. korona. Utover tallmaterialet fra vaktelskapet som registrerer hendelser og uttrykkninger er uttalelser fra de to skolene tillagt vekt.

Overvåkingskamera ble installert ved skolene Hellemyr og Grim i juni 2022 med hensikt å forebygge handlinger som fører til tap eller skade på bygg, eiendom og løsøre, slik som innbrudd, hærværk og tyveri. Ref. saksnummer 2020079318-6 (ref. Bystyrets sak om videoovervåking på Grim og Hellemyr skole).

Det gjøres opptak av fasader hvor det er størst risiko for hærværk og vandalisme. Opptakene gjøres utenom skolens ordinære åpningstid, ref. Datatilsynets retningslinjer. Alle områder som er kameraovervåket er skiltet med teksten «Området er kameraovervåket» med videre henvisning til nettside for videre informasjon

Tilbakemeldinger fra rektorene fra Grim og Hellemyr er at oppsetting av kamera har hatt positiv effekt mot hærværk, spesielt tagging og ruteknusing. Dette underbygges også av rapporter fra Securitas som viser at det er færre hendelser knyttet til hærværk enn før. Hendelser betegnet som hærværk har i perioden på Grim skole i perioden før og etter overvåkingskamera blitt redusert fra 30 hendelser til 8 hendelser. Tilsvarende tall fra Hellemyr skole for samme periode er fra 6 hendelser til 2 hendelser.

Ruteknusing er en stor utgiftspost på skolene. For skolene i Kristiansand kommune var utgiftene isolert sett til glass som følge av ruteknusing:

2021: kr. 630.000

2022: kr. 800.000

2023: kr. 450.000

Når det gjelder skolene Hellemyr og Grim gikk utgiftene til glass i forbindelse med ruteknusing ned 80% i perioden fra 2021 til 2023. Kamera ble montert i juni 2022. Kostnaden er kun for erstatning av ruteknusing, inneholder ikke timer til utrykning, sikring av bygg eller opprydding av glass, søppel m.m.

Kommunale formålsbygg.

Utover de eksisterende formålsbygg som har kamera i dag er det utfordringer på andre formålsbygg som i dag ikke har kameraovervåking og hvor andre mindre inngripende tiltak allerede er utprøvd. Det er utarbeidet rutiner i kvalitetssystemet til Kristiansand kommune som legges til grunn før nye overvåkingskamera blir godkjent. GDPR skal være tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Juridisk grunnlag

Arbeidsmiljøloven kapittel 9, Personopplysningsloven og Forskrift om kameraovervåking Barn og unges interesser.

Økonomiske konsekvenser

Kostnadene for å anskaffe og installere overvåkingskameraer på Hellemyr og Grim i underkant av en halv million kroner. Anskaffelse av videokameraer og kabling i forbindelse med etablering er en betydelig engangsinvestering. Kostnadene vil variere avhengig av antall kameraer, kvalitet på valgte kamera og lengden på kabelstrekk. Videre vil det påløpe lisenskostnader og behov for utskifting og vedlikehold. Kostnadene ved videoovervåking vil derfor kunne variere betydelig, avhengig av størrelse på skolen. Det må derfor gjennomføres en grundig kostnadsanalyse og vurdere mulige fordeler opp mot kostnadene før investering foretas. Videre må det avklares hvor budsjettmidlene til videoovervåking skal tas fra. Utgifter for installering av nye overvåkingskamera må avklares med berørte områder i forkant av en anskaffelse.

Barn og unges interesser

Det er viktig å finne balanse mellom å opprettholde sikkerheten og tryggheten til skoleelever og andre berørte, samtidig som deres rettigheter og interesser blir ivarettatt.

Alle elever og barn er sårbare registrerte som har krav på et særlig vern. Følgende tiltak er iverksatt av Kristiansand kommune angående personvernet til de registrerte som beveger seg inn i området som kamera overvåkes; elever, ansatte, innbyggere voksne og barn, som befinner seg på skolens område som overvåkes:

- Kameraovervåkingen skal ikke brukes til å følge med på elever eller ansatte i skoletiden.
- Kameraovervåkingen skal ikke brukes til å følge med på andre brukere som benytter seg av skolebygningene.
- Kameraovervåkingen skjer utenom skolens ordinære åpningstid.
- For å sikre helhetlig forvaltning og tilstrekkelig personopplysningsikkerhet, håndteres tilgang til kameraene for uttak av videobevis kun sentralt i kommunen via TDS Teknisk driftssenter i parkeringsenheten. Kommunen har strenge regler for bruk og oppbevaring av opptakene. Opptakene slettes automatisk etter sju dager. Ved sikring av bevis, lagres opptakene inntil 30 dager.
- Kameraene er stilt inn slik at de bare filmer bygningsfasader.

- Det benyttes ikke kameraer som roterer, zoomer eller analyserer kamerabildene i sanntid for å oppdage hendelser. Det benyttes ikke lydopptak.
- Områdene som kamera overvåkes er tydelig skiltet med informasjon om at kommunen er behandlingsansvarlig. Det vil derfor ikke komme som en overraskelse på dem som beveger seg i det kameraovervåkede området. Skiltene henviser til stedsspesifikk personvernerklæring på kommunens nettside for kameraovervåking. Personer som ønsker det, kan ta kontakt med kommunen på epost eller telefon om det er noe de lurer på.
- Kameraovervåkingen vil bare få konsekvenser for personer som begår handlinger som kan straffes etter straffelovgivningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Oppsummert går tilbakemeldingene på at skolene opplever en markant nedgang i hærverk som ruteknusing og tagging, samtidig som det ikke er meldt om negative reaksjoner fra elever, ansatte eller foresatte etter at overvåkingskamera kom opp sommer 2022.

Ungdommer oppholder seg ved skolene på ettermiddag og kveldstid i stort sett samme grad som tidligere, men det skjer mindre hærverk. Sikringstiltaket med kameraovervåking som preventivt virkemiddel mot hærverk og uønskede hendelser har hatt en stor effekt, med en markant nedgang etter at kamera ble satt opp. Det oppleves at kamera har hatt en utelukkende positiv effekt uten spesielle utfordringer med hærverk, ødeleggelser, forsøpling etc.

Klima- og miljøkonsekvenser

For å redusere klima- og miljøkonsekvensene av videoovervåking er det viktig å vurdere energieffektive løsninger og riktig håndtering av utstyr gjennom hele livssyklusen.

HMS/Folkehelse

Ved installasjon av videoovervåkingskamera må det tas hensyn til elsikkerheten. Kristiansand kommune benytter kun autorisert elektroinstallatører i dette arbeidet. Videoovervåkingssystemer innebærer behandling av personopplysninger, og det er viktig å sikre at personvernregler og lover blir overholdt. Dette innebærer begrensning av tilgang til opptakene, sikker lagring og håndtering av data, og klare retningslinjer for bruk og deling av opptakene. Beskyttelse av personopplysninger er en viktig del av HMS-aspektet knyttet til risikovurdering.

Vurdering

I høringsuttalelsen fra Personvernombudet den 23.08.2020 blir det pekt på at videoovervåking skal begrenses til de skoler der hærverk har vist seg å være et betydelig problem. Videre skal det ha vært utprøvd flere tiltak for å forebygge hærverk uten at det har hatt den ønskede effekten. Konsekvensen må være at materielle verdier har gått tapt samtidig som det er påløpt kostnader i forbindelse med opprydding, reparasjon og gjenoppbygging. En annen legitim interesse er forebygging og oppklaring av straffbare handlinger der det er stor fare for kriminalitet.

I rapportene fra vaktelskapet er det i perioden fra før kameraovervåking ble tatt i bruk og perioden etter ikke et entydig bilde av effekten. Antall kostbare ruteknusing har imidlertid blitt redusert på de to skolene, og totalt antall uønskede hendelser på byggene før og etter kamera ble installert ved de to skolene har blitt redusert betydelig. Noe som i neste omgang har medført mindre vedlikeholdsutgifter.

Fordelene med videoovervåking på skoler inkluderer forebygging av uønskede hendelser samt bidra til etterforskning og oppklaring av kriminelle handlinger. På den andre siden

kan videoovervåking oppfattes som en krenkelse av personvernet. Det er derfor viktig å ha retningslinjer på plass for å sikre at opptakene behandles forsvarlig. Selv om overvåkingskamera kan bidra til å forebygge og avdekke uønskede hendelser kan det skape falsk trygghet. Videoovervåking må derfor være et av de siste «verktøyene i skuffen».

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kristiansand kommune kan benytte kameraovervåking som forebyggende tiltak mot hærverk på sine oppvekstbygg, og andre kommunale formålsbygg, forutsatt at forhold rundt GDPR er tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko -og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Vedlegg til sak

Tilbakemelding på kameraovervåking.

33/24 Møteplan høsten 24

Arkivsak-dok. 2023027810-102

Arkivkode. 033

Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	28.05.2024	33/24

Forslag til vedtak

[Følgende møter er bestemt for sommeren/høsten 24:...](#)

Sammendrag

Skriv sammendrag her.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 31/24: Godkjenning av innkalling til møtet 28.05.2024.

Dato 27. mai 2024
Saksnr.: 2023027810-101
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
28.05.2024

Godkjenning av innkalling til møtet 28.05.24.

Forslag til vedtak

[Innkallingen til møtet 28.05.24. er godkjent](#)

Punkt 32/24: Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg.

Bilag

Vedtak KOMM, 14052024, Sak 37/24, Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg

Tilbakemelding på kameraovervåking.

Dato 9. april 2024
Saksnr.: 2020079318-8
Saksbehandler Ole Jacob Rynning-Tønnesen
Godkjent av Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Ungdommens bystyre 2023-2024

Møtedato

Kommunalutvalget
Bystyret

14.05.2024
29.05.2024

Kameraovervåking av skoler og andre formålsbygg

Forslag til vedtak:

Kristiansand kommune kan benytte kameraovervåking som forebyggende tiltak mot hærværk på sine oppvekstbygg, og andre kommunale formålsbygg, forutsatt at forhold rundt GDPR er tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Sammendrag

Bystyrets vedtak fra 09.06.2021 sak 160/21:

Kristiansand kommune kan benytte videoovervåking som forebyggende tiltak mot hærværk på sine skolebygg. Overvåking av skolebyggene skal skje utenfor skolens ordinære åpningstid (59/12).

I de senere år har det ved noen skoler i Kristiansand dessverre vært flere tilfeller av brann og ruteknusing. Noen av disse brannene er mest sannsynlig påsatt og har medført store merkostnader for kommunen. Det samme er tilfelle for ruteknusing. Det antas at videoovervåking vil ha en forebyggende effekt mot slike hendelser.

På bakgrunn av dette har eiendom, som et prøveprosjekt, etablert kameraovervåking på Grim og Hellemyr skoler for å få erfaring om kameraovervåking er et hensiktsmessig tiltak for å redusere omfanget av hærværk på våre kommunale bygg.

Tilbakemeldinger fra rektorene fra Grim og Hellemyr er at oppsetting av kamera har hatt positiv effekt mot hærværk, spesielt tagging og ruteknusing. Dette underbygges også av rapporter fra Securitas som viser at det er færre hendelser knyttet til hærværk enn før. Hendelser betegnet som hærværk har i perioden på Grim skole i perioden før og etter overvåkingskamera blitt redusert fra 30 hendelser til 8 hendelser. Tilsvarende tall fra Hellemyr skole for samme periode er fra 6 hendelser til 2 hendelser. Utgifter til glass i forbindelse med ruteknusing er redusert med 80 %. Det er ikke meldt om negative reaksjoner fra elever, ansatte eller foresatte etter at overvåkingskamera kom opp sommeren 2022.

Tilsvarende utfordringer som skolene opplever, ser vi også for enkelte kommunale barnehager. Det er ønskelig å kunne vurdere kameraovervåking på barnehager hvor dette er aktuelt.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyrets vedtak fra 09.06.2021 sak 160/21:

Kristiansand kommune kan benytte videoovervåking som forebyggende tiltak mot hærverk på sine skolebygg. Overvåking av skolebyggene skal skje utenfor skolens ordinære åpningstid (59/12).

Gjennom de senere år er det ved ulike skoler i Kristiansand dessverre vært flere tilfeller av brann og ruteknusing. Noen av disse brannene er mest sannsynlig påsatt og har medført store merkostnader for kommunen. Det samme er tilfelle for ruteknusing.

Det antas at videoovervåking vil ha en sterkt forebyggende effekt nettopp mot slike hendelser. Videoovervåking skal begrenses til de skoler der hærverk har vist seg å være et betydelig problem. Videre skal det ha vært utprøvd flere tiltak for å forebygge hærverk uten at det har hatt den ønskede effekten.

Forebyggende tiltak som er iverksatt på våre skoler omfatter bl.a.:

- Daglig vakthold med vekterrunder på alle skoler.
- Innbruddsalarm med alarmmottaksavtale på alle skoler der vektere rykker ut ved alarm.
- Der det er satt opp kjørebom på skoler blir disse låst ved slutten av skoledagen, og ferier. Dette har gitt en god effekt på uvettig kjøring på skoleområdet.
- Redusert muligheten til å kunne klatre opp på tak. Stiger er avlåst. Gittervegger er montert.
- Løse benker og annet som kan brukes til «klatrestativ» for å komme opp på tak blir enten fjernet eller boltet fast.
- Lysstyring utvendig. Her har vi aktivt prøvd å holde området både mørkt og fullt belyst på kveld, nattestid. Dette har ikke gitt nevneverdig målbar effekt
- Vaktselskap har i perioder også hatt hyppigere tilsyn til utsatte bygg i bydeler hvor aktiviteten har tatt seg opp.
- Det har også blitt tatt i bruk «foreldrevandring» på eget initiativ fra FAU og lignende.

Dersom ikke ovennevnte tiltak har tilstrekkelig effekt kan kameraovervåking, med bakgrunn i nødvendighetsprinsippet, brukes som tiltak. Det vil si at kameraovervåking må være nødvendig for å oppnå formålet. Hver lokasjon skal ha en egen vurdering av om kameraovervåking er nødvendig.

Kameraovervåking kan være et nødvendig tiltak når både pkt. 1 og pkt. 2 nedenfor er oppfylt:

1. Det foreligger et konkret og reelt problem av betydning ved det spesifikke bygget/området/ som det er ønskelig å overvåke og det konkrete problemet kan dokumenteres.
2. Det må alltid vurderes om problemet kan løses eller minimeres gjennom andre egnede, men mindre inngripende tiltak. Dersom andre tiltak som er mindre inngripende er egnet så kan det ikke fattes vedtak om kameraovervåking.

På bakgrunn av dette ble det iverksatt et prøveprosjekt med kameraovervåking på Grim og Hellemyr skoler. For å kunne evaluere tiltaket er det naturlig å legge til grunn en

kost/nytte vurdering. Vurderingen tar utgangspunkt i oppnådd effekt etter at kamera ble installert sammenlignet med perioden før kamera ble installert. Eiendom kan ikke se bort fra at året 2021 ikke representerer et normalår pga. korona. Utover tallmaterialet fra vaktelskapet som registrerer hendelser og uttrykninger er uttalelser fra de to skolene tillagt vekt.

Overvåkingskamera ble installert ved skolene Hellemyr og Grim i juni 2022 med hensikt å forebygge handlinger som fører til tap eller skade på bygg, eiendom og løsøre, slik som innbrudd, hæverk og tyveri. Ref. saksnummer 2020079318-6 (ref. Bystyrets sak om videoovervåking på Grim og Hellemyr skole).

Det gjøres opptak av fasader hvor det er størst risiko for hæverk og vandalisme. Opptakene gjøres utenom skolens ordinære åpningstid, ref. Datatilsynets retningslinjer. Alle områder som er kameraovervåket er skiltet med teksten «Området er kameraovervåket» med videre henvisning til nettside for videre informasjon

Tilbakemeldinger fra rektorene fra Grim og Hellemyr er at oppsetting av kamera har hatt positiv effekt mot hæverk, spesielt tagging og ruteknusing. Dette underbygges også av rapporter fra Securitas som viser at det er færre hendelser knyttet til hæverk enn før. Hendelser betegnet som hæverk har i perioden på Grim skole i perioden før og etter overvåkingskamera blitt redusert fra 30 hendelser til 8 hendelser. Tilsvarende tall fra Hellemyr skole for samme periode er fra 6 hendelser til 2 hendelser.

Ruteknusing er en stor utgiftspost på skolene. For skolene i Kristiansand kommune var utgiftene isolert sett til glass som følge av ruteknusing:

2021: kr. 630.000
2022: kr. 800.000
2023: kr. 450.000

Når det gjelder skolene Hellemyr og Grim gikk utgiftene til glass i forbindelse med ruteknusing ned 80% i perioden fra 2021 til 2023. Kamera ble montert i juni 2022. Kostnaden er kun for erstatning av ruteknusing, inneholder ikke timer til utrykning, sikring av bygg eller opprydding av glass, søppel m.m.

Kommunale formålsbygg.

Utover de eksisterende formålsbygg som har kamera i dag er det utfordringer på andre formålsbygg som i dag ikke har kameraovervåking og hvor andre mindre inngripende tiltak allerede er utprøvd. Det er utarbeidet rutiner i kvalitetssystemet til Kristiansand kommune som legges til grunn før nye overvåkingskamera blir godkjent. GDPR skal være tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Juridisk grunnlag

Arbeidsmiljøloven kapittel 9, Personopplysningsloven og Forskrift om kameraovervåking Barn og unges interesser.

Økonomiske konsekvenser

Kostnadene for å anskaffe og installere overvåkingskameraer på Hellemyr og Grim i underkant av en halv million kroner. Anskaffelse av videokameraer og kabling i forbindelse med etablering er en betydelig engangsinvestering. Kostnadene vil variere avhengig av antall kameraer, kvalitet på valgte kamera og lengden på kabelstrek. Videre vil det påløpe lisenskostnader og behov for utskifting og vedlikehold. Kostnadene ved videoovervåking vil derfor kunne variere betydelig, avhengig av størrelse på skolen. Det må derfor gjennomføres en grundig kostnadsanalyse og vurdere mulige fordeler opp mot kostnadene før investering foretas. Videre må det avklares hvor budsjettmidlene til videoovervåking skal tas fra. Utgifter for installering av nye overvåkingskamera må avklares med berørte områder i forkant av en anskaffelse.

Barn og unges interesser

Det er viktig å finne balanse mellom å opprettholde sikkerheten og tryggheten til skoleelever og andre berørte, samtidig som deres rettigheter og interesser blir ivaretatt.

Alle elever og barn er sårbare registrerte som har krav på et særlig vern. Følgende tiltak er iverksatt av Kristiansand kommune angående personvernet til de registrerte som beveger seg inn i området som kamera overvåkes; elever, ansatte, innbyggere voksne og barn, som befinner seg på skolens område som overvåkes:

- Kameraovervåkingen skal ikke brukes til å følge med på elever eller ansatte i skoletiden.
- Kameraovervåkingen skal ikke brukes til å følge med på andre brukere som benytter seg av skolebygningene.
- Kameraovervåkingen skjer utenom skolens ordinære åpningstid.
- For å sikre helhetlig forvaltning og tilstrekkelig personopplysningssikkerhet, håndteres tilgang til kameraene for uttak av videobevis kun sentralt i kommunen via TDS Teknisk driftssenter i parkeringsenheten. Kommunen har strenge regler for bruk og oppbevaring av opptakene. Opptakene slettes automatisk etter sju dager. Ved sikring av bevis, lagres opptakene inntil 30 dager.
- Kameraene er stilt inn slik at de bare filmer bygningsfasader.
- Det benyttes ikke kameraer som roterer, zoomer eller analyserer kamerabildene i sanntid for å oppdage hendelser. Det benyttes ikke lydopptak.
- Områdene som kamera overvåkes er tydelig skiltet med informasjon om at kommunen er behandlingsansvarlig. Det vil derfor ikke komme som en overraskelse på dem som beveger seg i det kameraovervåkede området. Skiltene henviser til stedsspesifikk personvernerklæring på kommunens nettside for kameraovervåking. Personer som ønsker det, kan ta kontakt med kommunen på epost eller telefon om det er noe de lurer på.
- Kameraovervåkingen vil bare få konsekvenser for personer som begår handlinger som kan straffes etter straffelovgivningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Oppsummert går tilbakemeldingene på at skolene opplever en markant nedgang i hærverk som ruteknusing og tagging, samtidig som det ikke er meldt om negative reaksjoner fra elever, ansatte eller foresatte etter at overvåkingskamera kom opp sommer 2022.

Ungdommer oppholder seg ved skolene på ettermiddag og kveldstid i stort sett samme grad som tidligere, men det skjer mindre hærverk. Sikringstiltaket med kameraovervåking som preventivt virkemiddel mot hærverk og uønskede hendelser har hatt en stor effekt, med en markant nedgang etter at kamera ble satt opp. Det oppleves at kamera har hatt en utelukkende positiv effekt uten spesielle utfordringer med hærverk, ødeleggelser, forsøpling etc.

Klima- og miljøkonsekvenser

For å redusere klima- og miljøkonsekvensene av videoovervåking er det viktig å vurdere energieffektive løsninger og riktig håndtering av utstyr gjennom hele livssyklusen.

HMS/Folkehelse

Ved installasjon av videoovervåkingskamera må det tas hensyn til elsikkerheten. Kristiansand kommune benytter kun autorisert elektroinstallatører i dette arbeidet. Videoovervåkingssystemer innebærer behandling av personopplysninger, og det er viktig å sikre at personvernregler og lover blir overholdt. Dette innebærer begrensning av tilgang til opptakene, sikker lagring og håndtering av data, og klare retningslinjer for bruk og

deling av opptakene. Beskyttelse av personopplysninger er en viktig del av HMS-aspektet knyttet til risikovurdering.

Vurdering

I høringsuttalelsen fra Personvernombudet den 23.08.2020 blir det pekt på at videoovervåking skal begrenses til de skoler der hærverk har vist seg å være et betydelig problem. Videre skal det ha vært utprøvd flere tiltak for å forebygge hærverk uten at det har hatt den ønskede effekten. Konsekvensen må være at materielle verdier har gått tapt samtidig som det er påløpt kostnader i forbindelse med opprydding, reparasjon og gjenoppbygging. En annen legitim interesse er forebygging og oppklaring av straffbare handlinger der det er stor fare for kriminalitet.

I rapportene fra vaktelskapet er det i perioden fra før kameraovervåking ble tatt i bruk og perioden etter ikke et entydig bilde av effekten. Antall kostbare ruteknusing har imidlertid blitt redusert på de to skolene, og totalt antall uønskede hendelser på byggene før og etter kamera ble installert ved de to skolene har blitt redusert betydelig. Noe som i neste omgang har medført mindre vedlikeholdsutgifter.

Fordelene med videoovervåking på skoler inkluderer forebygging av uønskede hendelser samt bidra til etterforskning og oppklaring av kriminelle handlinger. På den andre siden kan videoovervåking oppfattes som en krenkelse av personvernet. Det er derfor viktig å ha retningslinjer på plass for å sikre at opptakene behandles forsvarlig. Selv om overvåkingskamera kan bidra til å forebygge og avdekke uønskede hendelser kan det skape falsk trygghet. Videoovervåking må derfor være et av de siste «verktøyene i skuffen».

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kristiansand kommune kan benytte kameraovervåking som forebyggende tiltak mot hærverk på sine oppvekstbygg, og andre kommunale formålsbygg, forutsatt at forhold rundt GDPR er tilstrekkelig utredet. Personvernkonsekvenser, risiko -og sårbarhetsanalyser og nødvendighetsvurderinger, må være utredet og funnet i orden.

Punkt 33/24: Møteplan høsten 2024

Dato 27. mai 2024
Saksnr.: 2023027810-102
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
28.05.2024

Møteplan høsten 24

Forslag til vedtak

[Følgende møter er bestemt for sommeren/høsten 24:...](#)

Sammendrag

Skriv sammendrag her.

Punkt .: Delegerete saker

Punkt .: Meldingssaker

Punkt .: Referatsaker